

Αθήνα, 22 Μαΐου 2015

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

-Υγείας

-Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης

-Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Θέμα: «Μέτρα για την προαγωγή και την προστασία του μητρικού θηλασμού»

Τα πολλαπλά οφέλη του μητρικού θηλασμού για την υγεία της μητέρας και του παιδιού αναγνωρίζονται πλέον διεθνώς από την επιστημονική κοινότητα τα τελευταία χρόνια. Είναι αποδεδειγμένο ότι το μητρικό γάλα συμβάλλει στην ανάπτυξη του εγκεφάλου, περιέχει αντισώματα, ένζυμα κ.α. που προστατεύουν το βρέφος από λοιμώξεις, συμβάλλει στη μείωση της παχυσαρκίας και των αλλεργιών και αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την ψυχική υγεία του παιδιού. Οι μητέρες που θηλάζουν εμφανίζουν χαμηλότερα ποσοστά καρκίνου του μαστού, ενώ τα οφέλη είναι εξίσου σημαντικά για την κοινωνία καθώς υγιέστερα παιδιά και μητέρες χρειάζονται λιγότερες υπηρεσίες υγείας.

Ωστόσο, παρά τις συστάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, της UNICEF αλλά και της Εθνικής Επιτροπής Μητρικού Θηλασμού να εφαρμόζεται από τις μητέρες αποκλειστικός θηλασμός με μητρικό γάλα κατά τους πρώτους έξι μήνες της ζωής του νεογέννητου και παρά την επιθυμία της μεγάλης πλειοψηφίας των μητέρων να το εφαρμόσουν, λίγες μόνο το κατορθώνουν. Οι συνθήκες εργασίας, σε συνδυασμό με την απουσία πολιτικών για τη διευκόλυνση και στήριξη των γυναικών που θηλάζουν καθώς και οι προσπάθειες προώθησης της τεχνητής διατροφής από τις εταιρίες που δραστηριοποιούνται στο χώρο, είναι κάποιοι από τους παράγοντες εγκατάλειψης του θηλασμού που συχνά επισημαίνονται από επιστημονικούς και κοινωνικούς φορείς. Είναι χαρακτηριστικό ότι σύμφωνα με στοιχεία του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού, από το 88% των γυναικών που ξεκινούν να θηλάσουν μόνο το 41% θηλάζει αποκλειστικά κατά την πρώτη ημέρα ζωής

του παιδιού, ποσοστό που μειώνεται στο 21% στο τέλος του πρώτου μήνα, στο 11% στο τέλος του τρίτου μήνα και σχεδόν εκμηδενίζεται στο τέλος του έκτου μήνα (0,8%).

Η έλλειψη επαρκούς θεσμικού πλαισίου για την προστασία του μητρικού θηλασμού στην Ελλάδα ενισχύεται από το γεγονός ότι δεν έχει ενσωματωθεί ακόμα στην ελληνική νομοθεσία το σύνολο των προβλέψεων του Διεθνούς Κώδικα Εμπορίας Υποκαταστάτων Μητρικού Γάλακτος. Ο Διεθνής Κώδικας που υιοθετήθηκε από την Παγκόσμια Συνέλευση Υγείας (WHA) το 1981 «ως ελάχιστο προαπαιτούμενο» για την προστασία των βρεφών και με τη σύσταση να εφαρμόζεται «στο σύνολό του», παρότι επικυρώθηκε από την Ελλάδα το 1983, δεν έχει ακόμη αποκτήσει στο σύνολό του ισχύ νόμου με αποτέλεσμα να μην προβλέπονται κυρώσεις σε περιπτώσεις όπου παραβιάζονται οι προβλέψεις του αναφορικά με τη διασφάλιση της καταλληλότητας των υποκατάστατων προϊόντων του μητρικού θηλασμού που κυκλοφορούν στο εμπόριο (μπιμπερό, τεχνητές θηλές κ.α.) ή με ενέργειες όπως η δωρεάν προώθηση γάλακτος σε σκόνη στις μητέρες κατά την έξοδό τους από το μαιευτήριο.

Μια προσπάθεια εισαγωγής ορισμένων θετικών μέτρων για την προαγωγή του μητρικού θηλασμού και τη διευκόλυνση των θηλαζουσών μητέρων έγινε με το ν.4316/2014 (ΦΕΚ Α'270/24.12.2014) όπου στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 προβλέπεται μεταξύ άλλων και η δημιουργία χώρων θηλασμού σε δημόσιες υπηρεσίες που εξυπηρετούν κοινό, σε φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας, σε αερολιμένες, σε λιμένες, σε σταθμούς υπεραστικών λεωφορείων, σε σταθμούς μέσων σταθερής τροχιάς, σε μουσεία, σε αρχαιολογικούς χώρους, σε χώρους άθλησης, σε εμπορικά κέντρα, καθώς και σε άλλους ιδιωτικούς ή δημόσιους χώρους.

Πέντε μήνες μετά τη θέση σε ισχύ των παραπάνω διατάξεων, διαπιστώνεται η απουσία χώρων μητρικού θηλασμού στις περισσότερες υπηρεσίες και δημόσιους χώρους, παρότι η διαμόρφωση τέτοιων χώρων θα απαιτούσε από μηδαμινό έως ελάχιστο κόστος. Η ανεπαρκής εφαρμογή των μέτρων για την προαγωγή του μητρικού θηλασμού παρατείνει τον αποκλεισμό των θηλαζουσών γυναικών από τη δημόσια ζωή και αποτελεί έναν ακόμη αποθαρρυντικό παράγοντα για τις γυναίκες που επιθυμούν να θηλάσουν τα παιδιά τους.

Με βάση τα παραπάνω ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Σκοπεύει η κυβέρνηση να προχωρήσει στην άμεση ενσωμάτωση του συνόλου των προβλέψεων του Διεθνούς Κώδικα Εμπορίας Υποκατάστατων Μητρικού Γάλακτος στην εθνική νομοθεσία;
2. Έχει διενεργηθεί έλεγχος για την εφαρμογή των διατάξεων της παρ.1 του άρ.3 του ν.4316/2014 που προβλέπουν τη δημιουργία

- χώρων μητρικού θηλασμού σε δημόσιες υπηρεσίες και δημόσιους χώρους;
3. Με ποιους τρόπους θα διασφαλιστεί η ολοκλήρωση των διαδικασιών εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων αλλά και η ενημέρωση του κοινού για την έναρξη λειτουργίας των χώρων μητρικού θηλασμού;
 4. Ποιά άμεσα μέτρα θα ληφθούν για τη διευκόλυνση και προστασία των εργαζόμενων μητέρων που θηλάζουν προκειμένου να καταστεί εφικτό να υλοποιήσουν τις συστάσεις διεθνών και ελληνικών επιστημονικών οργανισμών για αποκλειστικό μητρικό θηλασμό έξι μηνών;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Δημαράς Γιώργος
Σταμπουλή Αφροδίτη